

## ЦИФРА У ГАЗЕТНОМУ ТЕКСТІ (НА МАТЕРІАЛІ ОДНОГО НОМЕРА ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ГАЗЕТИ «ДЕНЬ»)

Марія Ріпей

Львівський національний університет імені Івана Франка  
вул. Генерала Чупринки, 49, 79044, Львів, Україна

e-mail: [maria-kr@ukr.net](mailto:maria-kr@ukr.net)

<https://orcid.org/0000-0001-6040-3539>

Проаналізовано цифровий контент публікацій одного номера всеукраїнської газети «День». Виявлено, що переважає тематична група цифрових позначень «час» (58,6% від всіх цифрових позначень). Це свідчить про те, що вказівка на час є найважливішим завданням газетного тексту. Акцентовано, що цифри у журналістському тексті є одночасно джерелом інформації та засобом впливу на читача. Вводячи у текст цифрові дані, журналісти повинні дотримуватися визначених правил щодо їх написання.

*Ключові слова:* цифрові позначення; газетний текст; тематичні групи цифрових позначень; невдале вживання.

### 1. Постановка проблеми.

Невід'ємним елементом журналістського тексту є цифри, які «часто красномовніше від фактів говорять про події повсякденного життя»<sup>1</sup>. «Мова цифр завжди здається переконливою, створюючи ореол незаперечної авторитетності»<sup>2</sup>, зважаючи на що робота з цифрами потребує уваги і точності. На сторінках друкованих ЗМІ «цифровий контент стає щораз більш актуальним»<sup>3</sup>, що зумовлює потребу його вивчення і засвідчує актуальність теми дослідження.

Науковці виділяють основні тематичні групи цифрових позначень у газетних матеріалах («час», «гроші», «нумерація», «люди», «міра»)<sup>4</sup>, припускаючи, що ці те-

<sup>1</sup> Накорякова, К. М. (2000), *Цифра в публицистическом тексте*. URL: <https://www.km.ru/referats/3C396B2F41E34FD8ACCF5A0CC426BFDA>

<sup>2</sup> Стеценко, Н. (2016), Логические и риторические приемы использования количественных в новостном медийном тексте, *Российский гуманитарный журнал*, т. 5, № 3, с. 285. URL: <http://libartrus.com/arch/files/2016/3/03>.

<sup>3</sup> Симакова, С. (2011), Цифровой контент газетного текста: тенденции развития, *Вестник Челябинского государственного университета. Филология. Искусствоведение*, вып. 59, с. 90. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/tsifrovoy-kontent-gazetnogo-teksta-tendentsii-razvitiya>

<sup>4</sup> Симакова, С. (2009), *Цифровые обозначения как элемент газетного текста (на примере «Челябинского рабочего»)*, Автореферат кандидатской диссертации (филол.), Уральский

матичні групи зберігаються незалежно від типу видання, часу і соціально-економічних умов.

Цікаво з'ясувати, чи наявні ці п'ять основних тематичних полів і які з них лідирують у публікаціях одного газетного номера. З огляду на це ставимо за мету проаналізувати цифровий контент публікацій одного номера газети. Виокремлюємо такі завдання: виявити основні тематичні групи цифрових позначень; розглянути випадки виправданого і невдалого вживання цифрових позначень у публікаціях одного газетного номера.

Аналізований фактаж – один номер щоденної всеукраїнської газети «День»<sup>5</sup> (за 13–14 березня 2020 року).

## 2. Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Про цифри у журналістських текстах зазначають Н. Бондарчук, Д. Григораш, А. Капелюшний, А. Мільчин, К. Накорякова, З. Партико, С. Сімакова, Н. Стеценко та ін. Зокрема, дослідники зауважують, що «інформаційна функція ЗМІ «провокує» введення цифрових позначень у журналістське повідомлення»<sup>6</sup>, адже «цифра – це не тільки знак для позначення кількості. У газетному творі її треба підносити до рівня яскравого факту, до емоційного звучання, образного розкриття»<sup>7</sup>.

## 3. Методологічна основа дослідження.

Аналізуючи цифровий контент газетних публікацій, зосереджували увагу на елементах тексту, а також на тих значеннях, які набувають ці елементи і текст у цілому під час читачького сприйняття. Застосовували загальнонаукові методи (аналіз, синтез, порівняння, узагальнення), а також метод контент-аналізу.

## 4. Виклад основного матеріалу дослідження.

Розглядаючи цифровий контент одного номера щоденної всеукраїнської газети «День» (за 13–14 березня 2020 року), виявили, що із 44 публікацій цифрові позначення наведено у 43 (лише в одному матеріалі з рубрики «Культура» не подано жодної цифри). В одній публікації зазначено в середньому від 2–3 до 6–10 і 12–15 цифрових позначень, які виконують функцію маркерів, привертаючи увагу читача і відкладаючись в його свідомості. Головний фокус уваги зосереджений на цифрах, наведених у заголовках і підзаголовках публікацій. Зокрема, в аналізованому номері читаємо три таких заголовки («5 подій тижня, що минає», «25 років дитячої благодійності», «13 березня – Національний день тайського слона») і чотири підзаголовки («Тесту-

государственный университет им. А. М. Горького, Екатеринбург, с. 8. URL: <https://www.dissercat.com/content/tsifrovye-oboznacheniya-kak-element-gazetnogo-teksta>; Сімакова, С. (2011), Цифровой контент газетного текста: тенденции развития, *Вестник Челябинского государственного университета. Филология. Искусствоведение*, вып. 59, с. 91. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/tsifrovoy-kontent-gazetnogo-teksta-tendentsii-razvitiya>

<sup>5</sup> За даними дослідження «Ставлення населення до ЗМІ та споживання різних типів медіа у 2019 р.», яке було проведене соціологічною компанією InMind, це одне з найпопулярніших видань у рейтингу загальнонаціональних ЗМІ <https://detector.media/infospace/article/171769/2019-10-22-stavlennya-naselennya-do-zmi-ta-spozhyvannya-riznikh-tipiv-media-u-2019-r>

<sup>6</sup> Сімакова, С. (2009), Інтерпретація цифрових позначень часу в газетному тексті (время как число), *Вестник Челябинского государственного университета. Филология. Искусствоведение*, вып. 36, с. 106. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/interpretatsiya-tsifrovyyh-oboznacheniy-vremeni-v-gazetnom-tekste-vremya-kak-chislo>

<sup>7</sup> Григораш, Д. (1966), *Теорія і практика редагування газети: посібник*, Вид-во Львів. ун-ту, Львів, с. 100.

вання відбудеться 4 та 11 квітня», «Україна вперше відправила 20 т використаних акумуляторів на переробку», «Минає 160 років з часу виходу останнього, прижиттєвого «Кобзаря» Т. Шевченка», «Що зміниться в екстреній допомозі з 1 квітня – і чи зміниться?»). Завдяки цифровому позначенню і наведенню у заголовковому комплексі «5 подій», «25 років», «13 березня» «4 та 11 квітня», «20 т», «160 років», «1 квітня» виявляються у сильній позиції і мають перевагу під час сприйняття порівняно з іншими елементами тексту.

Аналізуючи числові позначення у газетних публікаціях, виявили, що значно переважає тематична група цифрових позначень «час» (58,6% від всіх цифрових позначень). Це свідчить про те, що «вказівка на час є найважливішим завданням газетного тексту», «фіксування часу цифровими позначеннями відповідає найважливішій функції щоденної газети – хронометражу подій»<sup>8</sup>. Зокрема, із наведених цифр у заголовках і підзаголовках публікацій також видно, що значно переважають цифрові позначення часу.

Зазначення року становить велику частину (70,6%) цифрових позначень часу. Найчастіше у текстах наводиться поточний 2020 рік (25,9% від усіх цифрових позначень років) «як показник «переживання часу»<sup>9</sup>. А також зазначаються останні п'ять (16,2% від усіх цифрових позначень років) чи десять років (27,4% від усіх цифрових позначень років). Журналісти вводять їх у текст, здебільшого простежуючи причинно-наслідковий зв'язок сьогоденних подій.

Як можемо зауважити, автори публікацій подають широкий часовий контекст. Кількісний аналіз виявив, що часто наводять час від 2000 до 2010 року (10,7% від усіх цифрових позначень років) і від 1900 до 1990 року (15,7% від усіх цифрових позначень років). Великою мірою «читацька свідомість занурюється у часовий період, що виходить за межі людського життя»<sup>10</sup>, про що свідчить зазначення у текстах подій 1600–1800-х років (9,1% від усіх цифрових позначень років). А подання «3060 р. до Христа», «бл. 512 р. до Христа» тощо (2,5% від усіх цифрових позначень років) демонструє спрямованість у далеке минуле. Вважаємо, що це великою мірою зумовлено діяльністю видання, адже газета «День» має на меті «встановити історичну справедливість, певним чином заповнити прогалини в історії українського народу, прищепити українцям почуття національної гідності та гордості за власну державу»<sup>11</sup>.

<sup>8</sup> Симакова, С. (2009), Інтерпретація цифрових обозначений времени в газетном тексте (время как число), *Вестник Челябинского государственного университета. Филология. Искусствоведение*, вып. 36, с. 109. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/interpretatsiya-tsifrovyyh-oboznacheniy-vremeni-v-gazetnom-tekste-vremya-kak-chislo>

<sup>9</sup> Симакова, С. (2009), Інтерпретація цифрових обозначений времени в газетном тексте (время как число), *Вестник Челябинского государственного университета. Филология. Искусствоведение*, вып. 36, с. 106. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/interpretatsiya-tsifrovyyh-oboznacheniy-vremeni-v-gazetnom-tekste-vremya-kak-chislo>

<sup>10</sup> Симакова, С. (2011), Цифровой контент газетного текста: тенденции развития, *Вестник Челябинского государственного университета. Филология. Искусствоведение*, вып. 59, с. 92. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/tsifrovoy-kontent-gazetnogo-teksta-tendentsii-razvitiya>

<sup>11</sup> Бондаренко, Ю. (2016), Українська газета «День» у контексті альтернативної преси Німеччини, *Держава та регіони. Сер. Соціальні комунікації*, №1(26), с. 40. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/drsk\\_2016\\_1\\_10](http://nbuv.gov.ua/UJRN/drsk_2016_1_10)

Про те, що газета створює цифрову картину «вписаності людського буття у «вчора, сьогодні, завтра»<sup>12</sup>, свідчить подання в аналізованому номері й майбутніх років. Зокрема, читаємо «2021 року», «2022 рік», «у 2024 році» тощо (майбутні роки становлять 2,5% від усіх цифрових позначень років). Подання широкого часового контексту, на нашу думку, засвідчує тип видання «День» як «тип–«дерево», що своїм корінням «проростає в національний ґрунт, живиться соками своєї землі, а гіллям та кроною – тягнеться у високе небо»<sup>13</sup>.

Виявили 10,8% (від усіх цифрових позначень часу) цифрових позначень дати за формулою «число + місяць». Третина з них – подання дати за формулою «число + березень», що свідчить про зазначення у березневому номері газети подій, які часоно пов'язані із сьогодні.

Також виявили 11% (від усіх цифрових позначень часу) написання порядкових числівників із відмінковим закінченням (нарощення). Здебільшого їх подають правильно. Лише у двох випадках натрапили на неточне написання: «Після звільнення М. Вегеша (в квітні **2012** закінчився термін його контракту)...», «А наскільки й досі відчутні наслідки давньої кризи, **2008-го року**...». Ще 1936 року Іван Огієнко у журналі «Рідна мова» порушував питання, «писати і говорити «1936 рік» чи «рік 1936», зауважував, що «звичайно прикметниковий придаток ставимо перед речівником: зелений ліс, але – в залежності від потреби – часто кажемо й «ліс зелений», і ця остання форма не буде неправильна»<sup>14</sup>. Як читаємо у довідниках і посібниках з редагування<sup>15</sup>, щодо написання порядкових числівників із нарощенням відмінкового закінчення визначені правила. Зокрема, не можна додавати нарощення відмінкового закінчення, якщо слово «рік» стоїть після числа, однак якщо слово «рік» пропущено або його поставлено перед словом, то відмінкове закінчення рекомендують нарощувати. Бо цифра, введена у словесний текст, «підпорядковується законам, на підставі яких формується цілісність словесного тексту»<sup>16</sup>.

Розглядаючи наведення у публікаціях цифрових позначень часу, звернули увагу на подання дат не за шаблоном «1 лютого 1997 року» чи «1 лютого 1997 р.», як варто подавати «в офіційному, навчальному та публіцистичному видах літератури»<sup>17</sup>, а на написання «На березень припадають дні народження таких славних синів України, як Марко Бослав (Михайло Дяченко, **25.03.1910**), поет і член УПА, та Михайло Сорока, провідний діяч ОУН, довголітній політв'язень (**27.03.1911**)», «У березні закінчили своє земне життя і пішли у безсмертя Слава Стецько (**12.03.2002**) і В'ячеслав

<sup>12</sup> Симакова, С. (2011), Цифровой контент газетного текста: тенденции развития, *Вестник Челябинского государственного университета. Филология. Искусствоведение*, вып. 59, с. 92. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/tsifrovoy-kontent-gazetnogo-teksta-tendentsii-razvitiya>

<sup>13</sup> Бондаренко, Ю. (2016), Українська газета «День» у контексті альтернативної преси Німеччини, *Держава та регіони. Сер. Соціальні комунікації*, №1(26), с. 40. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/drsk\\_2016\\_1\\_10](http://nbuv.gov.ua/UJRN/drsk_2016_1_10)

<sup>14</sup> Огієнко, І. (1936), Українська канцелярська мова, *Рідна мова*, ч. 9, с. 414.

<sup>15</sup> Капелюшний, А. (2005). *Редагування в засобах масової інформації: Навч. посіб.*, ПАІС, Львів, с. 123–124;

Мильчин, А., Чельцова Л. (1998), *Справочник издателя и автора*, Олимп, Москва, с. 114. URL: [https://www.studmed.ru/milchin-ae-chelcova-nk-spravochnik-izdatelja-i-avtora\\_78d5c1f9acc.html](https://www.studmed.ru/milchin-ae-chelcova-nk-spravochnik-izdatelja-i-avtora_78d5c1f9acc.html)

<sup>16</sup> Накорякова, К. (2000). *Цифра в публицистическом тексте*. URL: <https://www.km.ru/referats/3C396B2F41E34FD8ACCF5A0CC426BFDA>

<sup>17</sup> Партико, З. (2001), *Загальне редагування: нормативні основи: Навч. посіб.*, Афіша, Львів, с. 269.

*Чорновіл (25.03.1999)*». Можливо, таку форму написання дат подали, щоб не повторювати «березня», бо на початку речень наведено «на березень», «у березні». Однак, на нашу думку, оскільки публікація називається «Героїка березня», то зрозуміло, що йдеться саме про березень. Доречніше було б замість «на березень» подати «на цей місяць», а замість «у березні» – «цього місяця» (або «першого весняного місяця»), але цифрову форму написання дат замінити словесно-цифровою (25 березня 1910 року, 27 березня 1911 року, 12 березня 2002 року, 25 березня 1999 року). Завдяки цьому було б уніфіковано форму подання дат, адже у цьому тексті читаємо «17 березня 1874 року», «14 березня 1939 року», «20 березня 1632 року» тощо, а також полегшено сприйняття поданої інформації. Цифрову форму подання дати наведено і у публікації «Тепер Україна! Я сказав – Україна!», де зазначено «У середу, **11.03.2020**, Рада Федерації схвалила урядовий закон...», «Наприклад, в останній програмі «Вечір» від **11.03.2020** Володимир Соловйов...». На наш погляд, доцільніше було б написати її у словесно-цифровій формі.

Друга велика група цифрових позначень – «міра» (15,8% від усіх цифрових позначень). Вона охоплює розміри і пропорції, вимірювання відстані, маси, об'єму та ін. Як зазначають науковці, «позначення міри на газетній шпальті відображає прагнення людини досліджувати світ»<sup>18</sup>. Найчастішим вимірюваним у цій групі об'єктів виявилось процентне співвідношення (58,6% від усіх цифрових позначень міри). Водночас частими виявилися позначення відстані (17,3% від усіх цифрових позначень міри) і маси (14,6% від усіх цифрових позначень міри).

У публікації ««Авантюра» задля степену» звернули увагу на перше речення «Надати охоронний статус **двом тисячам гектарів** степену, на перший погляд, план амбітний, та... цілком реальний». Як зазначено у «Довіднику видавця і автора»<sup>19</sup>, цифрову форму рекомендують писати, коли однозначні цілі числа поєднуються з одиницями фізичних величин, грошовими одиницями тощо. Особливо важливе цифрове написання у журналістському тексті, адже «цифра, введена у словесний текст, перериваючи ряд слів, завжди зупиняє на собі увагу. Цифра «впадає в очі» часто ще до прочитання всієї фрази. На перший план виступає не змістовна інформація, а виразний бік кількісної характеристики явища»<sup>20</sup>. На нашу думку, написання «2 тис. га» не могло б залишитися непоміченим, а оскільки подано у першому реченні публікації, то привернуло б більшу увагу. Бо інформація, наведена у газетній публікації, великою мірою спрямована на зорове сприйняття.

Водночас зазначимо, що, на наш погляд, «загубилися» між словами такі важливі дані, як «шість тисяч», «шість мільйонів», «вісім мільйонів» у реченнях «Тираж – понад **шість тисяч** примірників, на ті часи чималий», «За даними МОЗ, щороку **кшивідка**» виїздить на **шість мільйонів** непрофільних викликів (загальне число викли-

<sup>18</sup> Симакова, С. (2010), Цифра в газетном тексте (на примере рекламно-информационной газеты «Интересное предложение»), *Вестник Челябинского государственного университета. Филология. Искусствоведение*, вып. 48, с. 131. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/tsifra-v-gazetnom-tekste-na-primere-reklamno-informatsionnoy-gazety-interesnnoe-predlozhenie>

<sup>19</sup> Мильчин, А., Чельцова Л. (1998), *Справочник издателя и автора*, Олимп, Москва, с. 107. URL: [https://www.studmed.ru/milchin-ae-chelcova-nk-spravochnik-izdatelya-i-avtora\\_78d5c1f9acc.html](https://www.studmed.ru/milchin-ae-chelcova-nk-spravochnik-izdatelya-i-avtora_78d5c1f9acc.html)

<sup>20</sup> Накорякова, К. (2000), *Цифра в публицистическом тексте*. URL: <https://www.km.ru/referats/3C396B2F41E34FD8ACCF5A0CC426BFDA>



ків – *вісім мільйонів*)». Бо саме цифра «чітко характеризує реальність і дає уявлення про масштаб того, що відбувається. Авторитетність цифри незаперечна»<sup>21</sup>.

Третя велика група цифрових позначень – «гроші» (8,2% від усіх цифрових позначень). Введення у газетний текст цифрових позначень різних сум «можна розглядати як знак загальної комерціалізації інформаційного порядку денного»<sup>22</sup>. Як зауважують науковці, автори газетного тексту рідко обмежуються «простим поданням кількісних характеристик», частіше їх наводять у порівнянні, що дає змогу простежити динаміку процесів, розглянути як підставу для висновків<sup>23</sup>. Однак у реченні «Наприклад, книжка коштувала **59 євро**, то приблизно через рік її можна придбати вже за **п'ять євро**» порівняння «59 євро» і «п'ять євро» вийшло не таке виразне, яке могло б бути за такого написання: «Наприклад, книжка коштувала **59 євро**, то приблизно через рік її можна придбати вже за **5 євро**».

Четверта група цифрових позначень – «нумерація» (5,2% від усіх цифрових позначень), а п'ята – «люди» (4,4% від усіх цифрових позначень).

Досить високий рейтинг тематичної групи «нумерація» дослідники пояснюють тим, що «людське життя супроводжує величезна кількість номерів. Це і номери в адресі, і нумерація освітніх установ, і нумерація різних конкурсів і повторюваних заходів. Все це відображається на сторінках газети»<sup>24</sup>. Що ж до цифрового контенту, пов'язаного з позначенням людей, зауважують про «певний баланс між поданням великої і «точкової» кількості людей»<sup>25</sup>. І у публікаціях аналізованого номера можемо простежити цей баланс, зокрема, зазначення «1,3 мільйона громадян», «120 тисяч осіб», «8 тисяч людей» і «40 громадян», «30 співробітників», «15 членів екіпажу», «10 осіб».

Інші цифрові позначення (людська діяльність, окремі предмети тощо) становлять 5,9% від усіх цифрових позначень у газетному номері.

Варто звернути увагу на подання цифри на початку речення (після крапки) у випадку «Український ринок залежить від імпорту енергоресурсів. **80%** палива – імпорт». Як стверджують дослідники, «коли кількісний числівник починає собою речення, оскільки при цифровій формі зникає... велика літера в першому слові речення, що слугує для читача сигналом про його початок (одна крапка – слабкий сиг-

<sup>21</sup> Стеценко, Н. (2016), Логические и риторические приемы использования количественных в новостном медийном тексте, *Российский гуманитарный журнал*, т. 5, № 3, с. 285. URL: <http://libartus.com/arch/files/2016/3/03>

<sup>22</sup> Симакова, С. (2011), Цифровой контент газетного текста: тенденции развития, *Вестник Челябинского государственного университета. Филология. Искусствоведение*, вып. 59, с. 93. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/tsifrovoy-kontent-gazetnogo-teksta-tendentsii-razvitiya>

<sup>23</sup> Накорякова, К. (2000), *Цифра в публицистическом тексте*. URL: <https://www.km.ru/referats/3C396B2F41E34FD8ACCF5A0CC426BFDA>

<sup>24</sup> Симакова, С. (2010), Цифра в газетном тексте (на примере рекламно-информационной газеты «Интересное предложение»), *Вестник Челябинского государственного университета. Филология. Искусствоведение*, вып. 48, с. 131. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/tsifra-v-gazetnom-tekste-na-primere-reklamno-informatsionnoy-gazety-interesnoe-predlozhenie>

<sup>25</sup> Симакова, С. (2009), *Цифровые обозначения как элемент газетного текста (на примере «Челябинского рабочего»)*, Автореферат кандидатской диссертации (филол.), Уральский государственный университет им. А. М. Горького, Екатеринбург, с. 17. URL: <https://www.dissertat.com/content/tsifrovye-oboznacheniya-kak-element-gazetnogo-teksta>

нал для цього)»<sup>26</sup>, варто перебудувати речення, щоб воно не починалося з цифри. Таке написання концентруватиме інформацію про повідомлюваний факт і полегшить сприйняття тексту. На нашу думку, вищенаведене речення варто написати так: «Український ринок залежить від імпорту енергоресурсів. Зокрема, 80% палива – імпортне».

Науковці однією з проблем журналістики даних називають «неуніфіковану форму подання даних»<sup>27</sup>. Наприклад, у реченні «Конструкція витримує навантаження на **другий ярус**: 5500 кг (60 осіб), навантаження на один сегмент **другого ярусу**: 1000 кг (близько 10 осіб), навантаження на **3-й ярус**: 300 кг (три особи), навантаження на один сегмент **третього ярусу** 300 кг (три особи), навантаження на пандус 5500 кг (60 осіб)» можемо звернути увагу на неуніфіковану форму подання порядкових («другий ярус», «другого ярусу», «3-й ярус», «третього ярусу») і кількісних числівників («60 осіб», «10 осіб», «три особи», «60 осіб»). Варто було б написати «2-й ярус», «2-го ярусу», «3-й ярус», «3-го ярусу» і «60 осіб», «10 осіб», «3 особи» (двічі), «60 осіб».

#### 5. Результати дослідження.

На підставі проведеного дослідження виявили, що виділені науковцями основні тематичні групи цифрових позначень («час», «гроші», «нумерація», «люди», «міра»<sup>28</sup>) наявні у публікаціях одного номера газети. Лідирують тематичні групи «час», «міра» і «гроші». Зокрема, переважає тематична група цифрових позначень «час» (58,6% від всіх цифрових позначень). Тематична група «міра» становить 15,8%, а тематична група «гроші» – 8,2% від усіх цифрових позначень. Четверта група цифрових позначень – «нумерація» (5,2% від усіх цифрових позначень), а п'ята – «люди» (4,4% від усіх цифрових позначень).

#### 6. Висновки.

Розглядаючи цифровий контент одного номера щоденної всеукраїнської газети «День» (за 13–14 березня 2020 року), виявили, що із 44 публікацій цифрові позначення наведено у 43. В одній публікації зазначено в середньому від 2–3 до 6–10 і 12–15 цифрових позначень, які привертають увагу читача і відкладаються у його свідомості. Адже цифри у журналістському тексті є одночасно джерелом інформації та засобом впливу на читача. Чіткі кількісні показники надають повідомленням точності й достовірності, сприяючи ефективній реалізації інформаційної функції ЗМІ.

Щодо основних тематичних груп цифрових позначень («час», «гроші», «нумерація», «люди», «міра»), наявних у публікаціях одного номера газети, то лідирують тематичні групи «час», «міра» і «гроші». Зокрема, значно переважає тематична

<sup>26</sup> Мильчин, А., Чельцова Л. (1998), *Справочник издателя и автора*, Олимп, Москва, с. 106–107. URL: [https://www.studmed.ru/milchin-ae-chelcova-nk-spravochnik-izdatelja-i-avtora\\_78d5c1f9aacc.html](https://www.studmed.ru/milchin-ae-chelcova-nk-spravochnik-izdatelja-i-avtora_78d5c1f9aacc.html)

<sup>27</sup> *Підручник з крос-медіа* (2015), Schiller Publ, Bonn; Sibiu, с. 92. URL: <https://www.academia.edu>

<sup>28</sup> Симакова, С. (2009), *Цифровые обозначения как элемент газетного текста (на примере «Челябинского рабочего»)*, Автореферат кандидатской диссертации (филол.), Уральский государственный университет им. А. М. Горького, Екатеринбург, с. 8. URL: <https://www.disscat.com/content/tsifrovye-oboznacheniya-kak-element-gazetnogo-teksta>; Симакова, С. (2011), *Цифровой контент газетного текста: тенденции развития*, *Вестник Челябинского государственного университета. Филология. Искусствоведение*, вып. 59, с. 91. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/tsifrovoy-kontent-gazetnogo-teksta-tendentsii-razvitiya>

група цифрових позначень «час». Це засвідчує, що для газетного тексту запитання «коли?» є головним.

Робота з цифрами потребує уваги і точності. Водночас, вводячи у текст цифрові дані, журналісти повинні дотримуватися визначених правил щодо написання порядкових числівників із нарощенням відмінкового закінчення; подання дат; наведення однозначних цілих чисел, що поєднуються (чи не поєднуються) з одиницями фізичних величин, грошовими одиницями тощо; написання кількісного числівника на початку речення; уніфікованого подання даних. Це великою мірою сприятиме полегшенню сприйняття інформації читачем.

Цифрові позначення у журналістських текстах також повинні бути об'єктом особливої уваги літературних редакторів і коректорів.

#### СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Бондаренко, Ю. (2016), Українська газета «День» у контексті альтернативної преси Німеччини, *Держава та регіони. Сер. Соціальні комунікації*, №1(26), с. 39–43. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/drsk\\_2016\\_1\\_10](http://nbuv.gov.ua/UJRN/drsk_2016_1_10) (останній перегляд 24 березня 2020).
2. Григораш, Д. (1966), *Теорія і практика редагування газети: посібник*, Вид-во Львів. ун-ту, Львів, 168 с.
3. Капелюшний, А. (2005), *Редагування в засобах масової інформації: Навч. посіб.*, ПАІС, Львів, 304 с.
4. Мильчин, А., Чельцова Л. (1998), *Справочник издателя и автора*, Олимп, Москва, 170 с. URL: [https://www.studmed.ru/milchin-ae-chelcova-nk-spravochnik-izdatelya-i-avtora\\_78d5c1f9aec.html](https://www.studmed.ru/milchin-ae-chelcova-nk-spravochnik-izdatelya-i-avtora_78d5c1f9aec.html) (останній перегляд 26 березня 2020).
5. Накорякова, К. (2000), *Цифра в публицистическом тексте*. URL: <https://www.km.ru/referats/3C396B2F41E34FD8ACCF5A0CC426BFDA> (останній перегляд 18 березня 2020).
6. Огієнко, І. (1936), Українська канцелярська мова, *Рідна мова*, ч. 9, с. 411–414.
7. Партико, З. (2001), *Загальне редагування: нормативні основи: Навч. посіб.*, Афіша, Львів, 416 с.
8. *Підручник з крос-медіа* (2015), Schiller Publ, Bonn; Sibiu, 140 с. URL: <https://www.academia.edu> (останній перегляд 24 березня 2020).
9. Симакова, С. (2009), Інтерпретація цифрових позначень часу в газетному тексті (время как число), *Вестник Челябинского государственного университета. Филология. Искусствоведение*, вып. 36, с. 106–109. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/interpretatsiya-tsifrovyyh-oboznacheniy-vremeni-v-gazetnom-tekste-vremya-kak-chislo> (останній перегляд 26 березня 2020).
10. Симакова, С. (2009), *Цифровые обозначения как элемент газетного текста (на примере «Челябинского рабочего»)*, Автореферат кандидатской диссертации (филол.), Уральский государственный университет им. А. М. Горького, Екатеринбург, 22 с. URL: <https://www.dissercat.com/content/tsifrovye-oboznacheniya-kak-element-gazetnogo-teksta> (останній перегляд 18 березня 2020).
11. Симакова, С. (2011), Цифровой контент газетного текста: тенденции развития, *Вестник Челябинского государственного университета. Филология. Искусствоведение*, вып. 59, с. 90–93. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/tsifrovoy-kontent-gazetnogo-teksta-tendentsii-razvitiya> (останній перегляд 26 березня 2020).



12. Симакова, С. (2010), Цифра в газетном тексті (на прикладі рекламно-інформаційної газети «Интересное предложение»), *Вестник Челябинского государственного университета. Филология. Искусствоведение*, вип. 48, с. 128–131. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/tsifra-v-gazetnom-tekste-na-primere-reklamno-informatsionnoy-gazety-interesnoe-predlozhenie> (останній перегляд 26 березня 2020).
13. Стеценко, Н. (2016), Логические и риторические приемы использования количественных в новостном медийном тексте, *Российский гуманитарный журнал*, т. 5, № 3, с. 284–292. URL: <http://libartus.com/arch/files/2016/3/03> (останній перегляд 22 березня 2020).

## REFERENCES

1. Bondarenko, Yu. (2016), Ukrain's'ka hazeta «Den'» u konteksti al'ternatyvnoi presy Nimechchyny, *Derzhava ta rehiony. Ser. Sotsial'ni komunikatsii*, N1(26), s. 39–43. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/drsk\\_2016\\_1\\_10](http://nbuv.gov.ua/UJRN/drsk_2016_1_10) (ostannij perehliad 24 bereznja 2020).
2. Hryhorash, D. (1966), *Teoriia i praktyka redahuvannia hazety: posibnyk*, Vyd-vo L'viv. un-tu, L'viv, 168 s.
3. Kapeliushnyj, A. (2005), *Redahuvannia v zasobakh masovoi informatsii: Navch. posib*, PAIS, L'viv, 304 s.
4. Mil'chin, A., Chel'cova L. (1998), *Spravochnik izdatelja i avtora*, Olimp, Moskva, 170 s. URL: [https://www.studmed.ru/milchin-ae-chelcova-nk-spravochnik-izdatelya-i-avtora\\_78d5c1f9aec.html](https://www.studmed.ru/milchin-ae-chelcova-nk-spravochnik-izdatelya-i-avtora_78d5c1f9aec.html) (ostannij perehliad 26 bereznja 2020).
5. Nakorjakova, K. (2000), *Cifra v publicisticheskom tekste*. URL: <https://www.km.ru/referats/3C396B2F41E34FD8ACCF5A0CC426BFDA> (ostannij perehliad 18 bereznja 2020).
6. Ohienko, I. (1936), Ukrain's'ka kantseliarijna mova, *Ridna mova*, ch. 9, s. 411–414.
7. Partyko, Z. (2001), *Zahal'ne redahuvannia: normatyvni osnovy: Navch. posib.*, Afisha, L'viv, 416 s.
8. *Pidruchnyk z kros-media* (2015), Schiller Publ, Bonn; Sibiu, 140 s. URL: <https://www.academia.edu> (ostannij perehliad 24 bereznja 2020).
9. Simakova, S. (2009), Interpretacija cifrovih oboznachenij vremeni v gazetnom teksta (vremja kak chislo), *Vestnik Cheljabinskogo gosudarstvennogo universiteta. Filologija. Iskusstvovedenie*, vyp. 36, s. 106–109. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/interpretatsiya-tsifrovih-oboznachenij-vremeni-v-gazetnom-tekste-vremya-kak-chislo> (ostannij perehliad 26 bereznja 2020).
10. Simakova, S. (2009), *Cifrovyje oboznachenija kak jelement gazetnogo teksta (na primere «Cheljabinskogo rabochego»)*, Avtoreferat kandidatskoj dissertacii (filol.), Ural'skij gosudarstvennyj universitet im. A. M. Gor'kogo, Ekaterinburg, 22 s. URL: <https://www.disserscat.com/content/tsifrovyje-oboznachenija-kak-element-gazetnogo-teksta> (ostannij perehliad 18 bereznja 2020).
11. Simakova, S. (2011), Cifrovoj kontent gazetnogo teksta: tendencii razvitija, *Vestnik Cheljabinskogo gosudarstvennogo universiteta. Filologija. Iskusstvovedenie*, vyp. 59, s. 90–93. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/tsifrovoy-kontent-gazetnogo-teksta-tendentsii-razvitiya> (ostannij perehliad 26 bereznja 2020).
12. Simakova, S. (2010), Cifra v gazetnom tekste (na primere reklamno-informacionnoj gazety «Интересное предложение»), *Vestnik Cheljabinskogo gosudarstvennogo uni-*

- versiteta. Filologija. Iskusstvovedenie*, vyp. 48, s. 128–131. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/tsifra-v-gazetnom-tekste-na-primere-reklamno-informatsionnoy-gazety-interesnoe-predlozhenie> (ostannij peregljad 26 bereznja 2020).
13. Stecenko, N. (2016), Logicheskie i ritoricheskie priemy ispol'zovanija kvantitativov v novostnom medijnom tekste, *Rossijskij gumanitarnyj zhurnal*, t. 5, N 3, s. 284–292. URL: <http://libartrus.com/arch/files/2016/3/03> (ostannij peregljad 22 bereznja 2020).

### NUMBERS IN THE NEWS TEXT (BASED ON MATERIAL OF ONE ISSUE OF NATIONWIDE NEWSPAPER “DAY”)

**Mariia Ripei**

*Ivan Franko National University of Lviv  
Chuprynky Str., 49, 79044, Lviv, Ukraine  
e-mail: [maria-kr@ukr.net](mailto:maria-kr@ukr.net)  
<https://orcid.org/0000-0001-6040-3539>*

The article is devoted to the analysis of the digital content of publications of one issue of the daily All-Ukrainian newspaper “Den” (March 13-14, 2020). The author aims to identify the main thematic groups of digital designations, as well as to consider cases of justified and unsuccessful use of digital designations.

Applying the content analysis method, the author identifies publications that contain numerical notations, determines the number of such notations and their affiliation with the main subject groups. Finds that the thematic group of digital designations “time” (58.6% of all digital designations) is much more dominant. This indicates that timing is the most important task of a newspaper text. The second largest group of digital designations is “measure” (15.8% of all digital designations). It covers dimensions and proportions, measurements of distance, weight, volume, and more. The third largest group of digital signage is money (8.2% of all digital signage), the fourth is numbering (5.2% of all digital signage), and the fifth is people (4.4% of all digital signage).

The author focuses on the fact that the digits of the journalist’s text are both a source of information and a catch for the reader. Vivid indicators give the text a sense of accuracy. When referring digital data to the text, journalists must adhere to certain rules for the writing of ordinal numbers with incremental graduation; submission of dates; pointing to unique integers that are combined (or not combined) with units of physical quantities, monetary units, etc.; writing a numerator at the beginning of a sentence; unified presentation of data. This will greatly facilitate the reader’s perception of the information.

*Keywords:* digital designations; newspaper text; thematic groups of digital designations; unsuccessful use.